

કરો 1 : ભારતીય ભાષાઓ અને સાહિત્ય

હજારો વર્ષ પહેલા હડપ્પન સંસ્કૃતિના લોકો લખતા જાણતા હતા. કમનસીબે, તેમની સ્ક્રિપ્ટ હજુ સુધી ડિસિફર કરવામાં આવી નથી. આ આંચકો હોવા છતાં, એ કહેવું સલામત છે કે ભારતની સાહિત્યિક પરંપરાઓ 3,000 વર્ષથી વધુ જૂની છે. પહેલા

ભારત એ એક વિશાળ ભૂમિ છે જેનો અખંડ ઇતિહાસ અનેક હજાર વર્ષ સુધી ફેલાયેલો છે. ભારતીયો દ્વારા બોલાતી ભાષાઓ અને બોલીઓમાં વિવિધતા અને વિવિધતાની આશ્ચર્યજનક ડિગ્રી છે. આ વિવિધતા સમગ્ર ખંડમાંથી મોટાભાગે ભાષાઓ અને વિચારોના પ્રવાહનું પરિણામ છે દ્વારા સ્થળાંતર થી કેન્દ્રીય, પૂર્વીય અને પશ્ચિમી એશિયા. ત્યાં છે તફાવતો અને વિવિધ પરિબલોના પરિણામે ભાષાઓ અને બોલીઓમાં ભિન્નતા - વંશીયતા, ઇતિહાસ, ભૂગોળ અને અન્ય

ચોક્કસ ભાષાના તમામ બોલનારા વચ્ચે વ્યાપક સામાજિક એકીકરણ છે. શરૂઆતમાં ભાષા અને બોલીઓ દેશના જુદા જુદા પ્રદેશોમાં સાપેક્ષ અલગતામાં વિકસિત થઈ. ભારતમાં, ભાષાઓ ઘણીવાર વ્યક્તિની ઓળખનું ચિહ્ન છે અને પ્રાદેશિક સીમાઓ વ્યાખ્યાયિત કરે છે. વિવિધ જાતિઓ અને સમુદાયો વચ્ચે સાંસ્કૃતિક મિશ્રણને કારણે ભાષાઓનું મિશ્રણ થયું અને બોલીઓ પ્રતિ ૪ મહાન હદ જોકે તેઓ હજુ પણ જાળવી પ્રાદેશિક ઓળખ

મુક્ત ભારતમાં, મુખ્ય ભાષા જૂથોની વ્યાપક ભૌગોલિક વિતરણ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો એક ના આ નિર્ણાયક પરિબલો માટે આ રચના ના રાજ્યો આ આપ્યો ૪ નવું રાજકીય અર્થ દેશમાં ભાષાકીય વિતરણની ભૌગોલિક પેટર્ન માટે. 1961ની વસ્તી ગણતરીના આંકડાઓ અનુસાર, ભારતમાં એકત્રિત કરવામાં આવેલી ભાષાઓ પરનો સૌથી વ્યાપક ડેટા, આપણા સમાજના વિવિધ વર્ગો દ્વારા બોલાતી 187 ભાષાઓ હતી. અલબત્ત, બીજી સેકડો ભાષાઓ છે અને બોલીઓ અલગ થી આ દરેક સાથે તેમના પોતાના સંસ્કૃતિ અને અમૂર્ત ધરોહર.

ફકરો 2 : ભારતની ભાષાઓ ભાગ 1

લગભગ 94 ભાષાઓ દરેક 10,000 થી ઓછા લોકો બોલે છે, જ્યારે 23 ભાષાઓ મળીને દેશની કુલ વસ્તીના 77 ટકા હિસ્સો ધરાવે છે. કેટલાક વિદ્વાનો અનુસાર, દેશમાં ભાષાઓ અને બોલીઓની કુલ સંખ્યા લગભગ 700 (લગભગ 175 ભાષાઓ અને 550 બોલીઓ) છે. આ નોંધપાત્ર સંખ્યામાંથી 22ને રાષ્ટ્રીય ભાષાઓ તરીકે માન્યતા આપવામાં આવી છે બંધારણ.

આ ભાષાઓ છે: આસામી, બંગાળી, બોડો, ડોગરી, ગુજરાતી, હિન્દી, કન્નડ, કાશ્મીરી, કોંકણી, મૈથિલી, મલયાલમ, મણિપુરી, મરાઠી, નેપાળી, ઉડિયા, પંજાબી, સંસ્કૃત, સંથાલી, સિંધી, તમિલ, તેલુગુ અને ઉર્દૂ.

ભારતની લગભગ ત્રણ ચતુર્થાંશ વસ્તી કહેવાતી 'આર્યન ભાષાઓ'ના એક અથવા બીજા સ્વરૂપો બોલે છે. ડાર્ડિક અને ઈન્ડો-આર્યન એ બે મુખ્ય શાખાઓ છે. ડાર્ડિક જૂથમાં દરદી, શિના, કોહિસ્તાની અને કાશ્મીરીનો સમાવેશ થાય છે. કાશ્મીરી સિવાય જે વધુ બોલે છે 20 લાખ લોકો સૌથી વધુ ના આ ભાષાઓ નથી ખૂબ વ્યાપક અને છે બોલાયેલ દ્વારા ૩ લોકોની નાની લઘુમતી. ઈન્ડો-આર્યન શાખા ઉત્તર-પશ્ચિમ, દક્ષિણ, પૂર્વ, પૂર્વ-મધ્ય, મધ્ય અને ઉત્તરમાં વિભાજિત છે. જૂથો

ક્રકરો ૩ : ભારતની ભાષાઓ ભાગ ૨

ઉત્તર-પશ્ચિમ જૂથમાં લાંડા, કચ્છી અને કોંકણીનો સમાવેશ થાય છે. દક્ષિણના જૂથમાં મરાઠી અને કોંકણીનો સમાવેશ થાય છે. ઓડિયા, બંગાળી, આસામી અને બિહારી બોલીઓ - મૈથિલી, ભોજપુરી અને મગધી - પૂર્વીય જૂથમાં સમાવિષ્ટ છે. પૂર્વ-મધ્ય જૂથમાં ત્રણ મુખ્ય પેટા જૂથો છે: (a) અવધી, (b) બઘાઈલી અને (c) છત્તીસગઢી. સેન્ટ્રલ ગ્રુપમાં વેસ્ટર્ન હિન્દી, પંજાબી, રાજસ્થાની અને ગુજરાતી.

રાજસ્થાની પોતે અનેક બોલીઓનો સમાવેશ કરે છે, જેમાંથી સૌથી અગ્રણી મારવાડી, મેવાડી અને માલાવી છે. અંતે, ઉત્તરીય જૂથમાં નેપાળી, મધ્ય પહારી અને પશ્ચિમી સહિત પહારી બોલીઓની એક અથવા બીજી વિવિધતાઓનો સમાવેશ થાય છે. પહારી.

બોલનારાઓની સંખ્યાના સંદર્ભમાં, હિન્દી વિશ્વમાં ચોથું સ્થાન ધરાવે છે. તે અનેક સમાવે છે બોલીઓ: ખારી બોલી છે એક ના તેમને ઉર્દૂ છે સમાન પ્રતિ હિન્દી અને છે વ્યાપકપણે બોલાયેલ માં આ પછે. આ જૂથની અન્ય ભાષાઓ પંજાબી છે, અને ગુજરાતી પંજાબ અને ગુજરાત રાજ્યોમાં કેન્દ્રિત છે, અનુક્રમે

ગુજરાત અને રાજસ્થાનમાં કચ્છી અને સિંધી બોલાય છે. મરાઠી ભાષીઓ મુખ્યત્વે મહારાષ્ટ્ર રાજ્યમાં કેન્દ્રિત છે. ઓડિયા, બંગાળી અને આસામી એ પૂર્વીય જૂથની ભાષાઓ છે અને તે પૂર્વ ભારતમાં મુખ્યત્વે ઓડિશા, પશ્ચિમ બંગાળ અને આસામમાં બોલાય છે. કાશ્મીરી, કોહિસ્તાની, શિના અને દરદી છે બોલાયેલ માં અલગ ભાગો ના જમ્મુ અને કાશ્મીર.

કુકરો 4 : ભારતની ભાષાઓ ભાગ 3

જ્યારે આર્યોએ દેશના મોટાભાગના ઉત્તરીય ભાગો પર કબજો જમાવ્યો હતો, ત્યારે દ્રવિડિયન સામ્રાજ્યો દક્ષિણ ભારત પર શાસન કરતા હતા. વિચારો અને સંસ્કૃતિઓના મિશ્રણની સાપેક્ષ અછતને પરિણામે ભાષાઓ અને તે વિસ્તારોની સંસ્કૃતિઓ પણ સ્વતંત્ર રીતે વિકાસ પામી. અન્ય

દ્રવિડિયન ભાષાઓ આર્ય ભાષાઓ કરતાં ઘણી જૂની છે. એક અનુમાન મુજબ, દ્રવિડ લોકોએ ભારતમાં પ્રવેશ કર્યો હતો આર્યેન.

ભાષાઓના દ્રવિડિયન પરિવારમાં ઘણા જૂથોનો સમાવેશ થાય છે જેમ કે (i) દક્ષિણ- દ્રવિડિયન, (ii) મધ્ય-દ્રવિડિયન અને (iii) ઉત્તર દ્રવિડિયન. મુખ્ય ભાષાઓ જેમ કે તમિલ, મલયાલમ, કન્નડ, તેમજ નાની ભાષાઓ અથવા બોલીઓ જેમ કે તુલુ, કુર્ગી અને ચેરુકલા, દક્ષિણ-દ્રવિડિયન જૂથમાં સમાવિષ્ટ છે. મધ્ય દ્રવિડિયન જૂથમાં મુખ્યત્વે તેલુગુ અને પ્રમાણમાં ઓછા જાણીતા ગોંડીનો સમાવેશ થાય છે. ઉત્તરીય દ્રવિડિયન જૂથમાં કુરુખ (ઓરાઓન) અને માલ્ટો.

તમિલ, તેલુગુ, કન્નડ અને મલયાલમ જેવા મુખ્ય ભાષા જૂથો દ્રવિડની કુલ વસ્તીના 96 ટકા હિસ્સો ધરાવે છે. વક્તાઓ

ફકરો 5: ભારતની ભાષાઓ ભાગ 4

ચીન-તિબેટીયન ભાષાઓ વિવિધ લોકો દ્વારા બોલવામાં આવે છે. તેમના પ્રદેશ અને વસાહત પર આધાર રાખીને, તેઓ છે મૂકો માં અનેક જૂથો અને પેટા જૂથો. આ ત્રણ મુખ્ય શાખાઓ છે

(i) તિબેટો-હિમાલયન (ii) ઉત્તર-આસામ અને (iii) આસામ-મ્યાનમાર (બર્માઝ). તિબેટો - હિમાલય શાખા સમાવે છે ના આ નીચેના: (a) ભૂટિયા જૂથ; અને (b) હિમાલયન જૂથ

ભૂટિયા જૂથમાં તિબેટિયન, બાલ્ટી, લદાખી, લાહુલી, શેરપા અને સિક્કિમ ભૂટિયાનો સમાવેશ થાય છે. હિમાલય જૂથ સમાવે છે ના ચંબા, કનુરી અને લેપચા. લદાખી ધરાવે છે આ સૌથી મોટું સંખ્યા સિક્કિમ, ભૂટિયા અને તિબેટીયન ત્યારપછીના વક્તાઓ. હિમાલયન જૂથમાં, કનૌરીના વક્તાઓ સૌથી વધુ સંખ્યાત્મક તાકાત ધરાવે છે. ઉત્તર-આસામ અથવા અરુણાચલ શાખામાં (i) અકા (ii) ડફલા (iii) અબોર (iv) મીરી (v) મિશ્મી અને (vi) મિશિંગનો સમાવેશ થાય છે. છતાં આ જૂથમાં, મીરીઓ સૌથી વધુ છે વક્તાઓ

આ આસામ-મ્યાનમાર (બર્માઝ) શાખા ના આ ચીન-તિબેટીયન કુટુંબ છે વિભાજિત માં આ નીચેના જૂથો: (i) બોડો અથવા બેરો, (ii) નાગા (iii) કાચિન (iv) કુકીચિન અને (v) મ્યાનમાર (બર્મા) જૂથ. ત્યાં છે અનેક ભાષણો માં દરેક ના આ જૂથો વચ્ચે તેમને, આ નાગા જૂથ દર્શાવે છે ઘનતાની સૌથી વધુ ડિગ્રી છ જેટલી બોલીઓની કુલ તાકાત 1 થી 7 લાખની વચ્ચે હોય છે. આમાં મણિપુરીમાં સૌથી વધુ વક્તાઓ છે શ્રેણી

ફકરો 6: ભારતમાં ભાષાઓનું વિતરણ: ભાગ 1

ખાસી ભાષા ખાસી અને જૈનતિયા હિલ્સ સુધી સીમિત છે, જ્યારે નિકોબારીઓ નિકોબાર ટાપુઓ પર બોલાય છે. આ ભાષાઓને દ્રવિડિયન અથવા આર્ય ભાષાઓ સાથે કોઈ સંબંધ નથી, સંભવતઃ તેમના કારણે આઇસોલેશન.

ચીન-તિબેટીયન ભાષાઓ અને બોલીઓ મોટે ભાગે તિબેટીયન ઉચ્ચપ્રદેશની સરહદે આવેલા વિસ્તારોમાં બોલાય છે, જે અનિવાર્યપણે ઉત્તર અને ઉત્તરપૂર્વ ભારતમાં છે. લદ્દાખ, હિમાચલ પ્રદેશના ભાગો અને સિક્કિમ એવા સ્થાનો છે જ્યાં વક્તાઓ સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવે છે. આસામ મ્યાનમારી જૂથોમાં, નાગા બોલીઓ નાગાલેન્ડમાં બોલાય છે, લુશાઈ મિઝો ટેકરીઓમાં, ગારો ગારો ટેકરીઓમાં અને મેતેઈમાં કેન્દ્રિત છે. મણિપુર.

મધ્યપ્રદેશ અને મહારાષ્ટ્રની દક્ષિણે આવેલા મોટાભાગનાં રાજ્યો મુખ્યત્વે દ્રવિડ ભાષા આધારિત છે. આંધ્ર પ્રદેશમાં તેલુગુ બોલાય છે; તમિલનાડુમાં તમિલ, કર્ણાટકમાં કન્નડ અને મલયાલમ માં કેરળ. આદિવાસી સમુદાયો જેમ કે તરીકે આ ગોંડસ ના મધ્ય પ્રદેશ

અને મધ્ય ભારત અને છોટાનાગપુર ઉચ્ચપ્રદેશના ઓરાઓ પણ એવી ભાષાઓ બોલે છે જેને દ્રવિડિયન હેઠળ વર્ગીકૃત કરવામાં આવી શકે છે. શાખા

કોંકણ કિનારે છેક દક્ષિણમાં રહેતા લોકો ઈન્ડો-આર્યન ભાષાઓ બોલે છે. હિન્દી ઉત્તર પ્રદેશ, મધ્ય પ્રદેશ, બિહાર, રાજસ્થાન, હરિયાણા, હિમાચલ પ્રદેશ અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ દિલ્હીમાં બોલાય છે. આમાં ઉર્દૂનું પણ વ્યાપકપણે વિતરણ થાય છે બેલ્ટ.

ફકરો 7: ભારતમાં ભાષાઓનું વિતરણ: ભાગ 2

જે લોકો ઉર્દૂમાં પ્રબળ રીતે વાતચીત કરે છે તેમની મોટી સાંદ્રતા યુપી બિહાર, દિલ્હી, આંધ્રપ્રદેશ અને કર્ણાટકમાં જોવા મળે છે. કચ્છી અને સિંધી મુખ્યત્વે પશ્ચિમમાં કેન્દ્રિત છે ભારત.

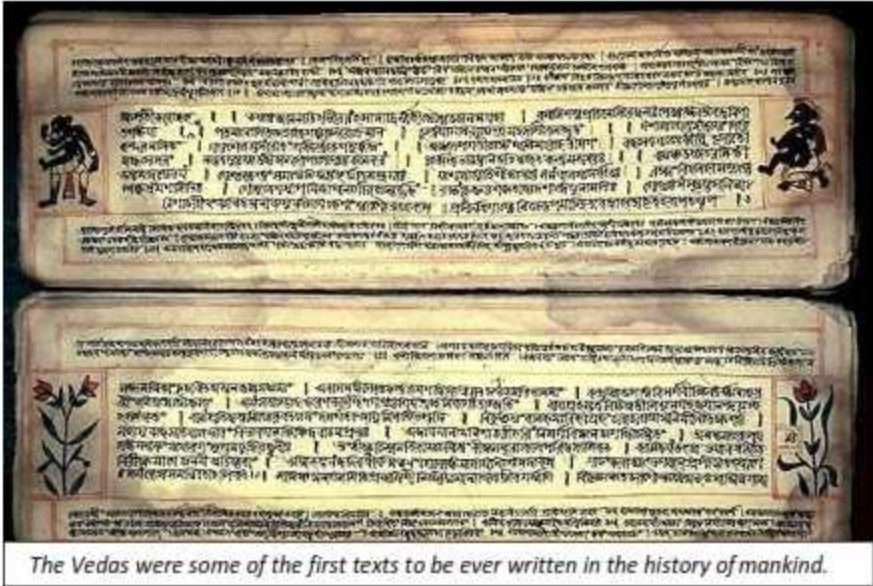
મરાઠી, દક્ષિણી જૂથની સૌથી મહત્વપૂર્ણ ઈન્ડો-આર્યન ભાષા, મહારાષ્ટ્રમાં બોલાય છે. પૂર્વીય જૂથની ભાષાઓ જેમ કે ઓડિયા, બંગાળી અને આસામી અનુક્રમે ઓરિસ્સા, પશ્ચિમ બંગાળ અને આસામમાં બોલાય છે. પંજાબી અને ગુજરાતી જેવી કેન્દ્રીય જૂથની ભાષા અનુક્રમે પંજાબ અને ગુજરાત સુધી સીમિત છે. પહારી અને નેપાળીના વિવિધ સ્વરૂપોના વક્તાઓ હિમાચલ પ્રદેશના હિમાલય અને પેટા હિમાલયના વિસ્તારોમાં વસે છે અને ઉત્તરાખંડ.

રાજ્યની સીમાઓ હંમેશા ભાષાકીય સીમાઓ સાથે સુસંગત હોતી નથી. ભાષાકીય સીમા એ પોતે એક રેખા નથી પરંતુ સંક્રમણનો એક ક્ષેત્ર છે જેના પર એક ભાષા ધીમે ધીમે તેનું વર્યસ્વ ગુમાવે છે અને બીજી ભાષાને માર્ગ આપે છે. વિવિધ ભાષાઓ અને બોલીઓના કારણે પણ ભારત વિવિધતાઓનો દેશ નથી એકતા.

આમ વિવિધ ભાષાકીય જૂથો વચ્ચે ભાષાઓનું મિશ્રણ છે. લોકો વારંવાર છેદિભાષી અથવા ત્રિ-ભાષી માં અનેક વિસ્તાર. આગળ, માં ઘણા રાજ્યો, આ મુખ્ય ભાષા ના નજીકના રાજ્યોમાંથી એક એ બીજા સૌથી મોટા લોકોના જૂથ દ્વારા બોલાતી બીજી સૌથી મહત્વપૂર્ણ ભાષા છે રાજ્ય

જો કે, આદિવાસી ભાષાઓ પ્રદેશોની આ યોજનામાં બંધબેસતી નથી કારણ કે આદિવાસી જૂથો દેશના મધ્ય, પૂર્વ અને ઉત્તર-પૂર્વીય ભાગોમાં એન્કલેવમાં કેન્દ્રિત છે. આદિવાસી ભાષાનું પ્રાદેશિક મોઝેક અત્યંત જટિલ છે અને તે પોતાની જાતને એક સરળ યોજના માટે ઉઘાર આપતું નથી. પ્રદેશો

ફકરો 8: પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્ય: ભાગ 1

The Vedas were some of the first texts to be ever written in the history of mankind.

વેદ એ ભારતમાં સૌથી પ્રાચીન સાહિત્ય છે. વેદ સંસ્કૃતમાં લખાયા હતા અને એક પેઢીથી બીજી પેઢીને મૌખિક રીતે આપવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે લેખનની કળા ન હતી અને લેખન સામગ્રીની અછત હતી ત્યારે વેદ જેવી સાહિત્યિક સંપત્તિને અકબંધ રાખવા માટે સક્ષમ થવું વિશ્વના ઇતિહાસમાં અભૂતપૂર્વ છે. 'વેદ' શબ્દનો શાબ્દિક અર્થ જ્ઞાન થાય છે. હિંદુ સંસ્કૃતિમાં વેદોને શાશ્વત અને દૈવી સાક્ષાત્કાર માનવામાં આવે છે. તેઓ સમગ્ર વિશ્વને એક માનવ કુટુંબ માને છે - વાસુદેવ કુટુંબકમ. ચાર વેદ છે- ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ અને અથર્વવેદ.

આપણા બે મહાન મહાકાવ્યો રામાયણ અને મહાભારત છે. ઋષિ દ્વારા વર્ણવેલ રામાયણ વાલ્મીકિ છે ગણવામાં આવે છે પ્રતિ હોવું આ મૂળ રામાયણ. તે છે પણ કહેવાય છે આદિકાવ્ય અને મહર્ષિ (મહાન ઋષિ) વાલ્મીકિ આદિકવિ તરીકે ઓળખાય છે. રામાયણ એક આદર્શ સમાજનું ચિત્ર રજૂ કરે છે, જેનું નેતૃત્વ એક આદર્શ રાજા, ભગવાન રામ કરે છે. અન્ય મહાકાવ્ય, મહાભારત, વેદ વ્યાસ દ્વારા લખવામાં આવ્યું હોવાનું કહેવાય છે. તે મૂળ રૂપે સંસ્કૃતમાં લખાયેલું હતું અને તેમાં 8,800 શ્લોકો હતા અને તેને "જયા" કહેવામાં આવતું હતું, અથવા વિજય સાથે કામ કરતો સંગ્રહ. આને વધારીને 24,000 કરવામાં આવ્યા હતા અને

તેઓ ભારત તરીકે ઓળખાયા હતા, જેનું નામ સૌથી પ્રાચીન વૈદિકમાંના એકના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું હતું. આદિવાસીઓ

ફકરો 9: પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્ય : ભાગ 2

અંતિમ સંકલનથી શ્લોકોની સંખ્યા 100,000 થઈ ગઈ, જે મહાભારત તરીકે જાણીતી થઈ. અથવા આ સત્સહસ્રી સંહિતા. તે સમાવે છે 6 કથા સંબંધિત પ્રતિ આ સંઘર્ષ પિતરાઈ ભાઈઓના બે સમૂહો, કૌરવો અને પાંડવો વચ્ચે, રાજ્ય માટે સ્પર્ધા હસ્તિનાપુર.

આ મહાભારત અને આ રામાયણ પાસે અનેક રેન્ડરિંગ્સ માં અલગ ભારતીય ભાષાઓ મહાભારતમાં પ્રખ્યાત ભગવદ ગીતા અથવા 'દૈવીનું ગીત' છે, જેમાં દૈવી જ્ઞાનનો સાર હોવાનું કહેવાય છે. જ્યારે હિન્દુ ધર્મ એ ખ્રિસ્તી ધર્મથી વિપરીત "પુસ્તકનો ધર્મ" નથી અથવા ઇસ્લામ, આ ભગવદ ગીતા છે ગણવામાં આવે છે પ્રતિ હોવું એક ના આ સૌથી વધુ પવિત્ર હિંદુ પાઠો

The Bhagavad Gita has become a symbol of the ideas of Hinduism throughout the world.

જૈનો અને બૌદ્ધોના ધાર્મિક પુસ્તકો લોકકથાઓને બદલે ઐતિહાસિક લોકો અથવા તેમના ધર્મોને લગતી ઘટનાઓનો ઉલ્લેખ કરે છે. સૌથી પ્રાચીન બૌદ્ધ કૃતિઓ પાલીમાં લખાઈ હતી, જે હતી બોલાયેલ માં મગધ. આ બૌદ્ધ કામ કરે છે કરી શકો છો હોવું વિભાજિત માં આ પ્રમાણભૂત અને બિન- પ્રમાણિક. પ્રામાણિક સાહિત્યને "ત્રિપિટક" દ્વારા શ્રેષ્ઠ રીતે રજૂ કરવામાં આવે છે, એટલે કે, ત્રણ ટોપલીઓ - વિનય પિટક, સુત્ત પિટક અને અભિધમ્મ પિટક. વિનય પિટક સોદા કરે છે રોજિંદા જીવનના નિયમો અને નિયમો સાથે. સુત્ત પિટકમાં નૈતિકતા અને ધર્મ સાથેના સંવાદો અને પ્રવચનો છે જ્યારે અભિધમ્મ પિટકમાં ફિલસૂફી અને મેટાફિઝિક્સ સાથે વ્યવહાર છે. તે પણ સમાવેશ થાય પ્રવચનો પર વિવિધ વિષયો જેમ કે તરીકે નીતિશાસ્ત્ર, મનોવિજ્ઞાન, સિદ્ધાંતો ના જ્ઞાન અને આધ્યાત્મિક સમસ્યાઓ

ફકરો 10: હિન્દીનું પુનરુત્થાન

7મી અને 8મી સદી અને 14મી સદી વચ્ચે અપભ્રંશ તબક્કા દરમિયાન હિન્દીનો વિકાસ થયો છે. સ તે હતી લાક્ષણિકતા તરીકે વીરગાથા કાલા એટલે કે આ ઉંમર ના પરાક્રમી કવિતા અથવા આ આદિ કાલા (પ્રારંભિક સમયગાળો). રાજપૂત શાસકો દ્વારા તેને આશ્રય આપવામાં આવ્યો હતો કારણ કે તે શૌર્ય અને કવિતાનો મહિમા કરે છે. આ સમયગાળાની સૌથી પ્રખ્યાત વ્યક્તિઓ કબીર અને તુલસીદાસ હતી. આધુનિક સમયમાં, ખારી બોલી વધુ પ્રચલિત બની અને વિવિધ સાહિત્યનું નિર્માણ થયું સંસ્કૃત.

તેવી જ રીતે, સુરદાસે તેમનો સુર સાગર લખ્યો જેમાં તે કૃષ્ણની વાત કરે છે એક શિશુ, એક યુવાન છોકરો. માં ટીખળો અને યુવાન માણસ રોકાયેલ માં હિંમત સાથે આ ગોપીઓ અથવા ગોવાળ છોકરીઓ આ કવિઓએ શ્રોતાઓના મન પર ઊંડી છાપ પાડી. રામ અને કૃષ્ણ સાથે જોડાયેલા તહેવારો જો આટલા લોકપ્રિય થયા છે તો તેનો શ્રેય આ કવિઓને જાય છે. તેમની આવૃત્તિઓ માત્ર અન્ય કવિઓ માટે જ નહીં પરંતુ મધ્યયુગીન યુગમાં ચિત્રકારો માટે પણ પ્રેરણા સ્ત્રોત બની હતી. તેઓએ મીરાબાઈને પ્રેરણા આપી, જેઓ રાજસ્થાની ભાષામાં ગાય છે અને રસખાન, જેઓ મુસ્લિમ હોવા છતાં, તેમના વખાણમાં ગાય છે. કૃષ્ણ.

Harivanshrai Bachchan is known for his works such as Madhushala and Agneepath

જો કે, તે ઓગણીસમીની શરૂઆત સાથે જ છે સદી કે હિન્દી ગદ્ય પોતાની રીતે આવ્યું. ભારતેન્દ્ર હરિશંદ્ર હિન્દીમાં નાટકોનું નિર્માણ કરનારા સૌથી પહેલાના એક હતા જે હતા અનુવાદો ના પાઠો લખાયેલ માં સંસ્કૃત અને અન્ય ભાષાઓ. હિન્દી સાહિત્યને સમૃદ્ધ કરનાર અન્ય નામોમાં મોટા પ્રમાણમાં છે મુનશી પ્રેમચંદ, WHO સ્વિચ કર્યું ઉર્દૂ થી ઉપર હિન્દી.

જયશંકર પ્રસાદ, સૂર્યકાંત ત્રિપાઠી 'નિરાલા', સુમિત્રાનંદન પંત અને મહાદેવી વર્મા છે ગણવામાં આવે છે તરીકે ચાર શાંભલા ના આ છાયાવાડી શાળા ના હિન્દી સાહિત્ય છાયાવાદ 1922 થી 1938 સુધી હિન્દી સાહિત્યમાં, ખાસ કરીને હિન્દી કવિતામાં નિયો-રોમેન્ટિસિઝમના યુગનો ઉલ્લેખ કરે છે. અને

રોમેન્ટિક અને માનવતાવાદી સામગ્રીના ઉછાળા દ્વારા ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યું હતું. છાયાવાદને સ્વ અને વ્યક્તિગત અભિવ્યક્તિની નવી સમજણ દ્વારા ચિહ્નિત કરવામાં આવ્યું હતું, જે તે સમયના લખાણોમાં દૃશ્યમાન હતું. આ સાહિત્યિક યજ્ઞવળના અન્ય મહત્વના વ્યક્તિઓ રામધારી સિંહ 'દિનકર', હરિવંશરાય બચ્ચન, માખનલાલ ચતુર્વેદી અને પંડિત નરેન્દ્ર હતા. શર્મા.

સૂર્યકાંત ત્રિપાઠી 'નિરાલા', માન્યતા પ્રાપ્ત કરી કારણ કે તેમણે સમાજમાં રૂઢિચુસ્તતા પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા. મહાદેવી વર્મા હિન્દીમાં પ્રથમ મહિલા લેખિકા છે જેણે સંબંધિત મુદ્દાઓને પ્રકાશિત કર્યા છે પ્રતિ

સ્ત્રીઓ નવલકથાઓ, નાટકો, ટૂંકી વાર્તાઓ, વિવેચન, સંગીત અને નિબંધો, બધું એકની કલમમાંથી વહે છે. ના ભારતની મહાન પોલીમેથ્સ - રવીન્દ્રનાથ ટાગોર. તેમણે જીતી આ નોબેલ ઇનામ માટે તેમના માટે 1913 માં સાહિત્ય ગીતાંજલિ.

ફકરો II: પ્રાદેશિક સાહિત્ય: ભાગ I

આસામી

ચાર્યપદમાં શોધી શકાય છે જે લગભગ એક હજારથી બનેલા બૌદ્ધ ગાયન છે. વર્ષ પહેલા આ બોજેટ લખાયેલ દ્વારા શંકરદેવ અને માધબદેવ છે જાણીતા તરીકે આ નું આત્મા ગીત આસામ.

બંગાળી

ચાર્યપદમાં પણ શોધી શકાય છે જે લગભગ એક હજાર વર્ષ પહેલાં રચાયેલા બૌદ્ધ ગાયન છે. 19 મી સદીમાં આધુનિક બંગાળી સાહિત્ય અસ્તિત્વમાં આવ્યું. બંકિમ ચંદ્ર ચેટરજીને આધુનિક ભારતીયના પિતા માનવામાં આવે છે નવલકથા

વંદે માતરમ, આ રાષ્ટ્રીય ગીત ના ભારત, હતી લીધેલ થી તેના ઐતિહાસિક નવલકથા આનંદ ગણિત. માઈકલ મધુસૂદન દત્ત હતી આ અગ્રણી WHO તૂટી બહાર ના પરંપરાવાદ અને બંગાળી કવિતાનો પ્રયોગ કર્યો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે વૈષ્ણવ ગીતવાદ, લોક માધ્યમ અને પશ્ચિમી પ્રભાવના જોશનું મિશ્રણ કર્યું અને બંગાળી ભાષા અને સાહિત્યને નવું જીવન આપ્યું. શરતચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયના કાર્યોમાં સમાજમાં મહિલાઓના જીવન અને વેદનાની શોધ કરવામાં આવી હતી. બંગાળી લેખકો અને કવિઓ અહીં અસંખ્ય છે જેટલા બધાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે - પરંતુ કેટલાક સૌથી જાણીતા છે બિભૂતિ ભૂષણ બંદોપાધ્યાય, સત્યજીત રે, તારાશંકર બંધોપાધ્યાય અને આશાપૂર્ણા. દેવી.

બોડો

જોકે બોડો છે એક પ્રાચીન ભાષા તે કર્ચુ નથી પાસે લખાયેલ સાહિત્ય સુધી આ બીજું દાયકા 20^{મી} સદીના. આ ભાષા આજે દેવનાગરી લિપિનો ઉપયોગ કરીને લખાય છે, જોકે તેમાં સમયાંતરે આસામી અને રોમન લિપિનો પણ ઉપયોગ થયો છે. એવું માનવામાં આવે છે કે ભાષા એક સમયે હવે ખોવાઈ ગયેલી લિપિનો ઉપયોગ કરીને લખવામાં આવી હતી દેવધાઈ.

ડોગરી

ભાષાઓના પશ્ચિમી પહારી જૂથના સભ્ય, તે મૂળ ટાકરી લિપિનો ઉપયોગ કરીને લખવામાં આવી હતી પરંતુ આજે દેવનાગરી લિપિનો ઉપયોગ કરે છે. વ્યાકરણનો મજબૂત સંસ્કૃત આધાર છે પરંતુ ભાષાએ મોટી સંખ્યામાં અરબી અને ફારસીને શોષી લીધી છે. શબ્દો

ફકરો 1 2: પ્રાદેશિક સાહિત્ય: ભાગ 2

ગુજરાતી

ગુજરાતી વિકસિત થી a બોલી ના આ ગુર્જરા અપભ્રંશ. વહેલા ગુજરાતી સાહિત્ય છે માં ઉપલબ્ધ છે આ ફોર્મ ના ભક્તિ ગીતો ના આ ચૌદમું અને પંદરમી સદીઓ નરસી મહેતાની નામ છે આ પ્રદેશમાં એક મહત્વપૂર્ણ. ગુજરાતના લોકો તેમના લોકનૃત્યોમાં આ ભક્તિ ગીતો વણાવે છે અને તેમના ધાર્મિક સ્વરૂપો તેમની ઉજવણીમાં ઘણીવાર અભિવ્યક્તિઓ જોવા મળે છે. 15^{મી} સદી દરમિયાન, ગુજરાતી સાહિત્ય ભક્તિ યજ્ઞવળથી ખૂબ પ્રભાવિત હતું, જેના અગ્રણી કવિ સંત નરસિંહ હતા. મહેતા.

આધુનિક ગુજરાતી ગદ્ય હતી આપેલ પ્રાધાન્ય દ્વારા કે.એમ.મુન્શી, ઉમાશંકર જોષી અને જ્યોતીન્દ્ર દવે વચ્ચે અન્ય

કન્નડ

પ્રારંભિક કન્નડ ગ્રંથો 9^{મી} સદીના છે. સૌથી પ્રાચીન પ્રવર્તમાન ગ્રંથોમાંનો એક કવિરાજમાર્ગ છે. પચ્ચાને કન્નડ કવિતાના પિતા કહેવામાં આવે છે. બસવેશ્વરાએ 12^{મી} સદીમાં *વચનસાહિત્યનો* લેખિતમાં પરિચય કરાવ્યો હતો. વિજયનગર રાજાઓના શાસન હેઠળ કન્નડ સાહિત્યનો વિકાસ થયો. પ્રથમ આધુનિક કન્નડ નવલકથા કેમ્પુ નારાયણની *મુદ્રમંજુષા* (1823) છે. જાણીતા કન્નડ લેખકોમાં મસ્તી વેંકટેશ આયંગર,

शिवराम कारंध, डी.आर. बेन्द्रे, गिरीश कर्नाड अने युरानंतमूर्ति.

काश्मीरी

पतञ्जलि, महाभाष्यना लेखक - पानीना व्याकरण परनी भाष्य - तेमांशी उदभव्युं आ प्रदेश आसपास आ 10th सदी काश्मीरी अलग थी तेना संस्कृत पितृत्व इस्लामिक विजय पछी, झरसी अने अरबी प्रभाव वध्युं

कोंकणी

એક ભાષા તરીકે, તે મરાઠી અને હિન્દીની નજીક છે અને તેની લિપિ તરીકે દેવનાગરીનો ઉપયોગ કરે છે. નોંધપાત્ર છે રકમ ના ખ્રિસ્તી સાહિત્ય માં કોંકણી, આભાર પ્રતિ તેના ગોઆન ધરોહર.

મૈથિલી

પરંપરાગત રીતે મૈથિલી (અથવા તિહૂતા, મિથિલાક્ષર) લિપિ અને કૈથી લિપિમાં લખાયેલી, આજે તેનો ઉપયોગ થાય છે. આ દેવનાગરી સ્ક્રિપ્ટ આ સૌથી વહેલું કામ માં મૈથિલી વર્નારનાકર છે જે તારીખ પાછા લગભગ 700 વર્ષ પહેલાં. તે કોઈપણ સ્વદેશી ઉત્તર ભારતીયમાં ઉપલબ્ધ ગદ્યનો સૌથી પહેલો નમૂનો છે ભાષા

ફકરો 1 3 : પ્રાદેશિક સાહિત્ય: ભાગ 3

મલયાલમ

તરીકે a સાહિત્યિક ભાષા મલયાલમ હતી પ્રભાવિત દ્વારા તમિલ, પછી જે આ પ્રભાવ ક્ષીણ થઈ ગયું. 15^{મી} સદીમાં, C.Namboodiri ની કૃષ્ણગાથા સૌથી મહત્વપૂર્ણ કૃતિઓમાંની એક તરીકે ઉભરી આવી. મલયાલમ સુધી પછી માં આ 18^{મી} સદી કંચન નામ્બિયાર લીધો સાહિત્ય પ્રતિ આ સમૂહ તેમના શુલ્લાલ્સ સાથે - જે વ્યંગ અને ટીકાથી ભરેલી લોકપ્રિય વર્ણનાત્મક કવિતાઓ છે. કુંડલથા ગણાય છે પ્રતિ હોવું આ પ્રથમ મલયાલમ નવલકથા VMBsheer's કામ કરે છે ચિત્રિત આ કેરાલી મુસ્લિમ સમુદાય. TSPillai એ માસ્ટરપીસ Chemmeen લખી હતી. જી. શંકરા કુરુપને પ્રથમ જ્ઞાનપીઠથી નવાજવામાં આવ્યા હતા પુરસ્કાર.

મણિપુરી

પણ જાણીતા તરીકે મીટી સાહિત્ય, જે તારીખ પાછા હજારો ના વર્ષ કમનસીબે, આ પુચા મીથાબા અથવા પ્રાચીન મણિપુરી ગ્રંથોને બાળવા જે 1729 માં થયું હતું. મેડિંગુ પમ્હેઇબાના શાસન દરમિયાન મણિપુરી ગ્રંથો અને સંસ્થાનવાદી ઇતિહાસનો નાશ થયો હતો. પ્રારંભિક મણિપુરી સાહિત્ય સમાવેશ થાય છે ના સ્તોત્રો ઇતિહાસ અને લોક વાર્તાઓ. એક ના આ જૂની મણિપુરી કામ કરે છે છે નુમિત કપ્યા - શ્લોકમાં લખાયેલ છે ફોર્મ.

મરાઠી

સૌથી પ્રાચીન મરાઠી કવિતા અને ગદ્ય સંત જ્ઞાનેશ્વર (જ્ઞાનેશ્વર) દ્વારા છે જેઓ જીવ્યા હતા માં તેરમી સદી. તેમણે ભગવદ ગીતા પર લાંબી ભાષ્ય લખી. તેઓ હતા એક જેમણે મહારાષ્ટ્રમાં કીર્તન પરંપરા

શરૂ કરી હતી. તેનું અનુસરણ કરવામાં આવ્યું હતું દ્વારા નામદેવ, ગોરા, સેના અને જનાબાઈ. આ બધા ગાયા અને લોકપ્રિય થયા મરાઠી ભાષા. તેમના ગીતો આજે પણ વારકારી યાત્રિકો દ્વારા ગવાય છે પર તેમના માર્ગ પ્રતિ પંઢરપુર. લગભગ બે સદીઓ પાછળથી, સંત એકનાથ

(1533-99) આવ્યા પ્રતિ આ આગળ સંત એકનાથ લખ્યું રામાયણ અને ભાગવત પુરાણ પર ભાષ્યો. તેમના ગીતો સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં ખૂબ જ લોકપ્રિય છે. પછી સંત તુકારામ આવ્યા, જેઓ બધામાં સૌથી મહાન ભક્તિ કવિ માનવામાં આવે છે. સમર્થ રામદાસે *દાસબોધ* અને *મનચે લખ્યા શ્લોક*.

^{મી} સદીમાં કેટલાક લેખકોએ મરાઠી ભાષામાં ક્રાંતિ કરી . જેમાં વિષ્ણુ શાસ્ત્રી ચિપલુણકર, ગોપાલનો સમાવેશ થતો હતો અગરકર, વી.ડી.સાવરકર અને બાલ ગંગાધર તિલક. આગ્રાદી પછી વિજય તેંડુલકર જેવા લેખકોએ મરાઠી સાહિત્યની જ્યોત પ્રજ્વલિત રાખી છે. તેજસ્વી

ફકરો 14 : પ્રાદેશિક સાહિત્ય: ભાગ 4

નેપાળી

નેપાળી ખાસ પારકીટમાંથી ઉછર્યા છે. ભાનુહક્ત આચાર્ય નેપાળી ભાષાના પ્રથમ કવિ માનવામાં આવે છે.

ઓડિયા

^{મી} સદીના શિલાલેખમાં ઓડિયાના નિશાન જોવા મળે છે . 16 ^{મી} સદીમાં 5 કવિઓ ઉભરી આવ્યા - બલરામ દાસ, જગન્નાથ દાસ, અચ્યુતાનંદ દાસ, અનંતા દાસ અને જસોબંતા દાસ - જેઓ સામૂહિક રીતે 'પંચસખા' તરીકે ઓળખાય છે . ભક્તિ ચળવળ હેઠળ, ચૈતન્યના પ્રભાવે ઉડિયા સાહિત્યને રંગીન બનાવ્યું . ફકીર મોહન સેનાપતિએ ઉડિયા સાહિત્ય લીધું પ્રતિ આ મોખરે સ્વતંત્રતા પછી, સચિતાનંદ રાઉદ્રે જીતી આ જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કાર.

પંજાબી

પંજાબી ભાષાના સૌથી જૂના નિશાન 11 ^{મી} સદીના નાથ યોગીઓ ગોરક્ષનાથ અને ચરપટનાહના લખાણોના ટુકડાઓમાં જોવા મળે છે. પંજાબી સાહિત્યિક પરંપરા 12મીમાં ફરીદુદ્દીન ગંગનામી શરૂ થઈ

હેવાનું કહેવાય છે સદી

આ વિકાસ ના આધુનિક પંજાબી સાથે આ ગુરુમુખી સ્ક્રિપ્ટ ઉભરી આવ્યું માં આ 15^{મી} સદી *આદિ ગ્રંથ* એ પંજાબી કવિતાનું પ્રારંભિક ઉદાહરણ છે, જે ધર્મ અને રહસ્યવાદથી ભરેલું છે. પંજાબી સૂફી કવિતા શાહ હુસૈન, સુલતાન બાહુ, અલી હૈદર અને બુલેહ શાહના નેતૃત્વમાં વિકસિત થઈ. ની *કિસ્સા-હીર-રાંગ્રા* દ્વારા વારિસ શાહ, *સોહની-મહિવાલ* દ્વારા ફઝલ શાહ, *સસી પશુન* દ્વારા હાશિમ શાહ અને કાદરાય દ્વારા *કિસ્સા પુરણ ભગતની તરફેણ કરવામાં આવી* જાણીતા અને અજાણ્યા બંને કવિઓએ લખેલી સુંદર કવિતાઓ આપણી સમક્ષ આવી છે. આને સ્થાનિક ગાયકો દ્વારા બે કે ત્રણ સુધી ગાવાનું ચાલુ રહે છે સો વર્ષ ભાય વિર સિંઘ છે ગણવામાં આવે છે પ્રતિ હેવું આ પિતા ના આધુનિક પંજાબી સાહિત્ય મોહન સિંહ અને અમૃતા પ્રિતમે એક પ્રગતિશીલ નોંધ લાવી કવિતા

સાંથલી

ભારત, બાંગ્લાદેશ, નેપાળ અને ભૂતાનના લોકો દ્વારા બોલાતી; તે ઓસ્ટ્રો-એશિયાટિક ભાષાઓનો એક ભાગ છે. બ્રિટિશ સમયમાં રોમન લિપિમાં લખાયેલું, હવે તે દેવનાગરીમાં લખાય છે. જો કે, સંથાલી લિપિની જરૂરિયાત અનુભવાઈ, અને પં. ગુરુ ગોમકે તરીકે ઓળખાતા રધુનાથ મુર્મુએ લેખન માટે ઓલચિકી લિપિની શોધ કરી હતી સાંથલી.

સિંધી

સિંધીમાં સૌથી પ્રાચીન કવિતા 14^{મી} સદીની છે. સિંધી આજે સિંધની મુખ્ય ભાષા છે પ્રાંત માં પાકિસ્તાન, આ વિશાળ ભારતીય સિંધી સમુદાય અને આ સિંધી ડાયસ્પોરા સમગ્ર વિશ્વ

ફકરો 15 : પ્રાદેશિક સાહિત્ય: ભાગ 5

તમિલ

આ જૂની ના આ દ્રવિડિયન ભાષાઓ તમિલ અનન્ય રીતે છે a શાસ્ત્રીય ભાષા જેમ સંસ્કૃત તરીકે તેમજ a

આધુનિક ભારતીય ભાષા ડેવિંગ આ તમિલ ભાષા છે a સમસ્યા, પરંતુ તે કરી શકો છો સુરક્ષિત રીતે હોવું જણાવ્યું હતું કે તે ઓછામાં ઓછા 2,000 વર્ષ છે જૂનું

તમિલ સાહિત્યના પ્રારંભિક તબક્કાઓમાંનો એક સંગમ સમયગાળો છે - જે મોટાભાગે મદુરાઈમાં રચાયેલ છે. તિરુવલ્લુવરનું તિરુકુરલ, એક માસ્ટરકુલ શૈલીમાં લખાયેલું છે, જે ધર્મશાસ્ત્રમાંથી લેવામાં આવ્યું છે, આ અર્થશાસ્ત્ર અને આ કામસૂત્ર. આ મહાકાવ્ય સિલપ્પાદિકરમ દ્વારા ઇલાન્ગો અદિગલ એક જાણીતી તમિલ કૃતિ છે. આધુનિક સમયમાં સુબ્રમણ્ય ભારતીએ એક નવી કાવ્ય શૈલી રજૂ કરી માં તમિલ. કલ્કિ કૃષ્ણમૂર્તિ શરૂ કર્યું આ જર્નલ કલ્કિ અને લખ્યું આ મહાકાવ્ય પોનીયન સેલવાન _

તેલુગુ

જોકે નોંધાયેલ તરીકે વહેલું તરીકે આ 7^{મી} સદી તે કદાચ આવ્યા માં તેના પોતાના માં આ 11^{મી} સદી ત્યાગરાજા ના તંજોર બનેલું ભક્તિમય ગીતો માં તેલુગુ - જે આજે ફોર્મ આ સૌથી મોટું કર્ણાટક સંગીતના ભંડારનો એક ભાગ. કંદુકુરી વીરેસાલિંગમે તેલુગુમાં પુનરુજ્જીવન લાવ્યું સાહિત્ય

ઉર્દુ

તુર્કો અને મોંગોલોના આગમન સાથે ભારતમાં અરબી અને ફારસીનો પ્રારંભ થયો. હિન્દી અને ફારસી વચ્ચેની ક્રિયાપ્રતિક્રિયામાંથી એક ભાષા તરીકે ઉર્દૂનો જન્મ થયો છે. દિલ્હીના વિજય (1192) પછી, તુર્કો લોકો આ પ્રદેશમાં સ્થાયી થયા. સામાન્ય લોકો સાથે બેરેકમાં આ વસાહતીઓ અને સૈનિકોની ક્રિયાપ્રતિક્રિયામાંથી ઉર્દૂનો જન્મ થયો હતો. મૂળરૂપે તે એક બોલી હતી પરંતુ ધીમે ધીમે તેણે ઔપચારિક ભાષાની તમામ વિશેષતાઓ મેળવી લીધી જ્યારે તેના લેખકોએ શરૂઆત કરી. મદદથી આ ફારસી સ્ક્રિપ્ટ તે હતી આપેલ a આગળ પ્રેરણા દ્વારા તેના વાપરવું માં આ બહમાની અહમદનગર, ગોલકોંડા, બીજાપુર અને બેરારનાં રાજ્યો, જ્યાં તેને દક્ષિણ અથવા દક્કાની (દક્ષિણ) કહેવામાં આવતું હતું. જેમ જેમ સમય પસાર થતો ગયો તેમ તેમ તે માં લોકપ્રિય બન્યું દિલ્હી.

ઉર્દૂ હતી આપેલ ગૌરવ ના સ્થળ દ્વારા ઘણા કવિઓ WHO પાસે બાકી અજોડ કવિતા માટે વંશજો સૌથી

વહેલું ઉર્દૂ કવિ છે ગણવામાં આવે છે પ્રતિ હોવું ખુસરો (1253-1325). તેમણે શરૂ કર્યું લેખન તરીકે a કવિ માં શાસન ના સુલતાન બલબન અને હતી a અનુયાયી ના નિઝામ-ઉદ-દિન ઓલિયા. તેમણે છે જણાવ્યું હતું પ્રતિ પાસે અલગ થીમ્સ અને કવિતાના અસંખ્ય શ્લોકો પર નવ્યાણું કૃતિઓની રચના કરી. તેમના દ્વારા રચિત મહત્વપૂર્ણ કાર્યોમાં *લૈલા મજનૂન* અને *આયના-એ-સિકંદરી* અલાઉ-દિન-બલજને સમર્પિત છે. અન્ય જાણીતા કવિઓમાં ગાલિબ, ઝૈક અને ઈકબાલનો સમાવેશ થાય છે. “ *સારેજહાં સે અચ્છ, હિંદુસ્તાનહમારા* ” આઇ કબાલ દ્વારા લખવામાં આવ્યું હતું, અને તે દેશભક્તિની નિશાની છે. માં ઘણી રાષ્ટ્રીય ઉજવણીઓમાં તે ગવાય છે અને વગાડવામાં આવે છે ભારત.

શ્રેષ્ઠ ગદ્ય લેખકોમાં પંડિત રતનનાથ સરશર જેવા લોકો હતા, જેમણે પ્રખ્યાત *ફસનાહ-એ-આઝાદ* લખ્યું હતું. શરૂઆતના દિવસોમાં, મુનશી પ્રેમચંદ, જેઓ હિન્દી સાહિત્યના દોસ્ત માનવામાં આવે છે, તેઓ ઉર્દૂમાં લખતા હતા. *ઉર્દૂએ* આપણને કવિતાનું એક નવું સ્વરૂપ આપ્યું છે જેને નઝમ કહેવામાં આવે છે, જે એક અનોખા પ્રકારની ગીતાત્મક કવિતા છે, જેમાંથી *ગીત*, *દોહા*, *કવ્વાલી* અને *તરાના* છે. સ્વરૂપો

A pioneer of Urdu literature in India, Ghalib lives on through his work.

